

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 59/22

mun. Chișinău

07 mai 2024

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Cristian COPACINSCHI, în temeiul art. 7 alin. (2), art. 19 lit. b) și g), art. 37 alin. (1) și art. 38 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare Legea nr. 132/2016), în rezultatul controlului respectării regimului juridic al incompatibilităților, inițiat în privința dnei Nina CERNEI, IDNP XXXXX, consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni,

A STABILIT:

La 13.02.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 2111, care în aceeași zi, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016, a fost distribuită aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor, dosar nr. 202403510001.

Potrivit sesizării, se solicită verificarea a unei eventuale stări de incompatibilitate a dnei Nina CERNEI, care deține funcția de consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni și totodată funcția de Șef al Serviciului raional de arhivă din cadrul Aparatului președintelui raionului Dondușeni.

La 13.03.2024, în conformitate cu prevederile art. 31 și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-Verbal de inițiere a controlului nr. 50/22 în privința dnei Nina CERNEI, consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților.

Prin scrisoarea nr. 04-22/3091 din 14.03.2024, dna Nina CERNEI a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților și despre drepturile sale prevăzute la art. 32 din Legea 132/2016.

În conformitate cu prevederile art. 20 și art. 37 din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate a consultat și extras date din sistemul informațional automatizat SIA,,ACCES WEB”, a solicitat Consiliului raional Dondușeni și Comisiei Electorale Centrale informații și documente necesare desfășurării controlului.

Potrivit răspunsului Consiliului raional Dondușeni înregistrat în cancelaria Autorității Naționale de Integritate la data de 07.03.2024, se menționează că dna Nina CERNEI este angajată în funcția de Șef al Serviciului raional de arhivă din subordinea Aparatului președintelui raionului în baza Dispoziției președintelui raionului nr. 73-p din 05.05.2017, cu aprobarea ulterioară în cadrul ședinței Consiliului raional din 12.05.2017, conform Deciziei nr. 5/11. La fel, în baza propunerii președintelui raionului, în legătură cu atingerea vârstei de 63 ani la data de XXXXX, având acordul dnei Nina CERNEI, prin Decizia Consiliului raional Dondușeni nr. 1/36 din 23.02.2024, au fost

prelungite raporturile de serviciu pe o perioadă determinată de un an de zile, începând cu XXXXX până la data de XXXXX inclusiv. La răspunsul menționat au fost anexate și actele confirmative corespunzătoare.

În continuare, la 11.03.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrat răspunsul Comisiei Electorale Centrale, prin care se atestă faptul că dna Nina CERNEI a deținut mandatul de consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni, mandatul fiindu-i validat prin hotărârea nr. 19 din 23.11.2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Dondușeni nr. 13.

La caz este de menționat că, mandatul de consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni a dnei Nina CERNEI a fost ridicat prin Hotărârea CEC nr. 2329 din 06.03.2024, în baza cererii de demisie depuse la 26.02.2024.

În conformitate cu prevederile art. 16 din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr.133/2016), subiectul declarării averii și intereselor personale se află într-o stare de incompatibilitate în cazul în care pe lângă funcția publică sau de demnitate publică deține/exercită simultan o altă funcție, calitate sau activitate, fapt care este interzis prin Constituția Republicii Moldova și/sau prin alte acte legislative.

În continuare, potrivit art. 12 alin. (2) lit. a) din Legea integrității nr. 82/2017, în vederea respectării regimului juridic al incompatibilităților, al restricțiilor în ierarhie și al limitărilor de publicitate în cadrul entității publice, agentul public este obligat să întreprindă următoarele măsuri: să își soluționeze stările de incompatibilitate în termen de o lună din momentul începerii mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ori, în cazul în care încetarea situației de incompatibilitate în termenul dat nu depinde de voința sa, să prezinte probe privind întreprinderea cu bună-credință a acțiunilor de eliminare a acestei situații.

Conform art. 7 alin. din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local (în continuare Legea nr.768/2000), mandatul alesului local este incompatibil cu: a) exercitarea altei funcții de demnitate publică; b) calitatea de funcționar public în oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat; c) calitatea de funcționar public, de angajat în subdiviziunile autorităților administrației publice locale (aparatură președintelui raionului, primăriei, primărie și preturile municipiului Chișinău, direcții, secții și alte subdiviziuni), inclusiv ale Adunării Populare a Găgăuziei și ale Comitetului executiv a Găgăuziei; d) calitatea de șef, de șef adjunct (inclusiv interimatul acestor funcții) în structurile subordonate autorităților publice locale (instituții publice, servicii, întreprinderi municipale); e) alte cazuri stabilite prin lege, inclusiv cele prevăzute la art. 84 al Legii nr. 436-XV din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

Totodată, potrivit art. 8 alin. (1) lit. (a) din Legea nr. 768/2000, alesul local care se află în unul din cazurile de incompatibilitate prevăzute la art. 7 din prezenta lege va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul deținut sau își va depune mandatul în termen de 30 de zile de la apariția incompatibilității.

La caz, inspectorul de integritate reține că obiect al controlului privind respectarea regimului juridic al incompatibilităților îl constituie nesoluționarea în termen a stării de incompatibilitate.

Totodată, se consideră încălcare a regimului juridic al incompatibilității situația de nesoluționare în termenul prevăzut de lege, a incompatibilității. Soluționarea incompatibilității peste termenul prevăzut de lege echivalează cu nesoluționarea incompatibilității și comportă aceleași consecințe de ordin juridic.

În continuare, analizând materialele dosarului de control, inspectorul de integritate menționează următoarele circumstanțe relevante cauzei.

Prin Dispoziția președintelui raionului nr. 73-p din 05.05.2017, s-a dispus numirea dnei Nina CERNEI în funcția de Șef a Serviciului raional de arhivă din cadrul Aparaturii președintelui raionului Dondușeni, începând cu data de 15.05.2017.

Totodată, potrivit Hotărârii nr. 19 din 23.11.2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Dondușeni nr. 13, a fost validat mandatul consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni a dnei Nina CERNEI.

La caz, inspectorul de integritate reține că legiuitorul a prevăzut termenul de 30 de zile de la validarea mandatelor pentru întreprinderea acțiunilor în vederea înlăturării stării de incompatibilitate, perioadă în decursul căreia consilierul urmează să opteze pentru una din funcțiile care nu pot fi exercitate concomitent și să acționeze în consecință.

Astfel, în termen de 30 de zile de la apariția stării de incompatibilitate, consilierul va demisiona din funcția incompatibilă cu mandatul și, viceversa, dacă consilierul decide să rămână în funcția anterioară, el urmează să demisioneze din funcția de consilier și să depună cererea de demisie.

În speță, inspectorul de integritate observă că dna Nina CERNEI nu s-a conformat prevederilor legale enunțate și în perioada 23.11.2023 - 26.02.2024 (data depunerii cererii de demisie, mandat ridicat prin Hotărârea CEC nr. 2329 din 06.03.2024), a exercitat concomitent ambele funcții, atât mandatul consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni și funcția de Șef a Serviciului raional de arhivă din cadrul Aparatului președintelui raionului Dondușeni.

La data de 23.04.2024, în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată scrisoarea cu nr. 6193 din 23.04.2024 a dnei Nina CERNEI cu privire la explicațiile de rigoare pe marginea soluționării stării de incompatibilitate, care a menționat că nu a ridicat mandatul de consilier în cadrul Consiliului raional Dondușeni deoarece la data de XXXXX a atins vârsta de 63 ani și credea că va rămâne în calitate de consilier și nu Șef de Arhivă. La data de 23.02.2024, în cadrul ședinței Consiliului raional Dondușeni, i s-a prelungit contractul individual de muncă pe o perioadă determinată de 1 an până la data de XXXXX. Mai relevă că, după finisarea ședinței a depus cererea de ridicare a mandatului de consilier.

Corespunzător, generalizând cele expuse, inspectorul de integritate constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Nina CERNEI, consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni, manifestată prin nesoluționarea în termen de către subiectul vizat a stării de incompatibilitate.

În conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. b din Legea nr. 132/2016, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului s-a aflat ori se află în stare de incompatibilitate.

Conform art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese ori încălcarea regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate:

- a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;
- b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Subsecvent, potrivit art. 39 alin. (2) și (5) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

În aceeași ordine de idei, se reține că la aplicarea sancțiunii sub formă de încetarea mandatului și aplicarea interdicției de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, inspectorul de integritate urmează să motiveze, prin prisma principiului proporționalității, aplicarea unei astfel de sancțiuni.

Această concluzie derivă din prevederile art. 29 din Codul administrativ, care statuează că orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă : a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproportională în raport cu scopul urmărit.

La caz, inspectorul de integritate observă că, potrivit informațiilor accesate prin intermediul SIA „e-Integritate” - „Dosare pe același subiect”, nu s-au depistat sesizări, sau controale desfășurate anterior pe numele dnei Nina CERNEI, astfel se atestă caracterul unitar al abaterii.

În cadrul prezentului control, inspectorul de integritate nu a putut determina persoane afectate și mărimea prejudiciului material cauzat.

Generalizând cele expuse supra, în coroborare cu criteriile prevăzute de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 și anume de prejudiciul adus interesului public, natura abaterilor, ținând cont că este la prima verificare la aspectul respectării regimului juridic al incompatibilităților, nu se atestă necesitatea de a o decădea din dreptul de a mai exercita o funcție publică, sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 ani, ori inspectorul de integritate consideră că în speță nu sunt necesare, rezonabile și nu sunt proporționale aplicarea în privința subiectului vizat a măsurilor nominalizate.

Pentru abaterile comise, în privința dnei Nina CERNEI urmează a fi aplicată sancțiune contravențională conform Codului contravențional.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 35-39 din Legea 132/2016, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților de către dna Nina CERNEI, consilier raional în cadrul Consiliului raional Dondușeni, în condițiile prezentului Act;
2. Se aduce la cunoștința dnei Nina CERNEI actul de constatare și se informează despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristian COPACINSCHI